

Přílohy

Příloha č. 1

Dotazník

Vážená klientko, kliente stomatologické ordinace, dovoluji Vám, abych Vás požádala o spolupráci s vyplněním tohoto dotazníku. Údaje budou využity ke zpracování mé bakalářské práce s názvem "Etické aspekty komunikace sestry či zubní instrumentářky s pacientem ve stomatologické ordinaci". Dotazník je anonymní a odpovědi budou sloužit pouze výše uvedenému účelu. Prosím Vás o uvážlivé a pravdivé odpovědi. Vaše názory jsou pro mě velmi důležité.

U každé otázky označte pouze jednu z možností, která je nejbližší vašemu přesvědčení, případně doplňte možnost, která není v otázce nabídnuta.

Děkuji Vám za ochotu a spolupráci

Šárka Kejvalová
studentka bakalářského studijního programu "Ošetřovatelství"
3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

***Povinné pole**

1. Pohlaví *

- žena
 muž

2. Prosím napište svůj věk (počet let): *

3. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání *

- základní
 vyučen(a)
 středoškolské s maturitou
 vyšší odborné
 vysokoškolské

4. Máte obavy nebo strach ze zubního ošetření? *

Prosím označte na stupnici

1 2 3 4 5

žádné obavy velké obavy

5. Mohl(a) byste říci, z čeho konkrétně pramení vaše obavy z ošetření? *

můžete zaškrtnout více možností

- bolest
- hluk
- nepříjemné vibrace
- pohyb nástrojů v ústech
- injekční jehla
- ostré světlo
- ztráta zubu
- finanční náklady
- horizontální poloha
- zkušenosti známých
- nemám obavy
- Jiné:

6. Pokud máte obavy z výkonu, můžete se s nimi sestře ve stomatologické ordinaci svěřit? *

- ano
- ne

7. Máte pocit, že by vás sestra podpořila, kdybyste to potřeboval(a)? *

- ano
- ne
- nevím

8. Uvítal(a) byste více empatie a pochopení od sestry v zubní ordinaci? *

- ano
- ne
- není to pro mě důležité
- míra empatie sestry mi vyhovuje

9. Bagatelizovala někdy sestra v zubní ordinaci vaše obtíže? (To nemůže tak bolet ap.) *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

10. Znáte jméno sestry pracující ve stomatologické ordinaci, kam docházíte? *

- ano
- ne
- sestra se mi představila, ale nepamatuji se
- nevzpomínám si

11. Jste spokojen(a) s komunikací sestry v zubní ordinaci? *

Prosím oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

velmi spokojen zcela nespokojen

12. Máte pocit, že si vás sestra váží a respektuje vaši osobu? *

Prosím oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

ano ne

13. Co je pro vás nejdůležitější v práci zubní sestry? *

- její vlastnosti a osobnostní předpoklady k práci
- rozsáhlé odborné znalosti
- praktické dovednosti, manuální zručnost, šetrnost
- schopnost komunikace s pacienty, úcty a empatie
- všechno je stejně důležité
- Jiné:

14. Co je pro vás v komunikaci se sestrou nejdůležitější? *

- úsměv
- pocit, že neobtěžuji
- psychická podpora před výkonem
- ochrana osobních údajů
- nezlehčování mých problémů
- zabezpečení mého soukromí
- profesionalita
- jaké informace podá o průběhu zákroku
- Jiné:

15. Oslovuje vás sestra vždy paní a pane a používá váš titul, pokud jej vlastníte? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

16. Měl(a) jste někdy pocit, že sestra podceňuje vaše mentální schopnosti? *

- ano
- ne

17. Bavila se sestra ve vaší přítomnosti s lékařem o osobních záležitostech a zážitcích? *

- ano
- ne
- nepamatuji se

18. Pokud ano, vadilo vám to?

- ano
- ne

19. Bavila se sestra ve vaší přítomnosti s lékařem o problémech jiného pacienta? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

20. Pokud ano, mohl(a) jste nějak zjistit jeho totožnost?

- ano
- ne

21. Komunikovala sestra ve vaší přítomnosti s pacientem po telefonu takovým způsobem, že se dala zjistit jeho totožnost a problém? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

22. Projednávala sestra někdy vaše osobní záležitosti nebo váš zdravotní stav za přítomnosti cizích osob? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

23. Komunikovala sestra s jiným pacientem při otevřených dveřích nebo přímo v ordinaci, když jste byl ošetřován? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

24. Byl(a) jste někdy při komunikaci se sestrou přítomen(a) ošetření jiného pacienta bez jeho svolení? *

- ano
- ne
- nevzpomínám si

25. Jak je organizováno stomatologické zařízení, kam docházíte? *

- čekárna a ordinace
- čekárna s recepcí a ordinace
- čekárna a ordinace s více zubařskými křesly
- čekárna a ordinace s více zubařskými křesly oddělenými zástěnami (zídkami apod.)
- Jiné:

26. Pokud jste byl(a) objednan na určitou hodinu a musel(a) jste čekat, bylo vám vysvětleno proč? *

- ano
- ne
- s takovou situací jsem se neseťkal(a)

27. Stalo se vám, že by sestra upřednostnila jiného pacienta před vámi a nepodala vám uspokojivé vysvětlení? *

- ano
- ne
- s takovou situací jsem se neseťkal(a)

28. Jak vnímáte sestru v zubní ordinaci, kam docházíte? *

- profesionální
- usměvavá, komunikativní
- empatická, vždy mě podpoří
- arogantní
- neochotná
- lhostejná
- mám pocit, že obtěžuji
- neviditelná, nevnímám ji
- Jiné:

29. Změnil(a) jste během posledních 5 let svého stomatologa? *

- ano
- ne

Pokud ano, prosím napište důvod změny.

30. Změnil(a) byste svého stomatologa z důvodu nevhodného chování sestry? *

- ano
- ne
- chování sestry pro mě není důležité
- chování sestry je pro mě důležité, ale stomatologa bych nezměnil(a)
- o takové možnosti jsem neuvažoval(a)

Příloha č. 2

Práva pacientů ČR

1. Pacient má právo na ohleduplnou odbornou zdravotnickou péči prováděnou s porozuměním kvalifikovanými pracovníky.
2. Pacient má právo znát jméno lékaře a dalších zdravotnických pracovníků, kteří ho ošetřují. Má právo žádat soukromí a služby přiměřené možnostem ústavu, jakož i možnost denně se stýkat se členy své rodiny či s přáteli. Omezení takového způsobu (tzv. kontinuálních) návštěv může být provedeno pouze ze závažných důvodů.
3. Pacient má právo získat od svého lékaře údaje potřebné k tomu, aby mohl před zahájením každého dalšího nového diagnostického či terapeutického postupu zsvěčeně rozhodnout, zda s ním souhlasí. Vyjma případů akutního ohrožení má být náležitě informován o případných rizicích, která jsou s uvedeným postupem spojena. Pokud existuje i více alternativních postupů nebo pokud pacient vyžaduje informace o léčebných alternativách, má na seznámení s nimi právo. Má rovněž právo znát jména osob, které se na nich účastní.
4. Pacient má v rozsahu, který povoluje zákon, právo odmítnout léčbu a má být současně informován o zdravotních důsledcích svého rozhodnutí.
5. V průběhu ambulantního i nemocničního vyšetření, ošetření a léčby má nemocný právo na to, aby byly v souvislosti s programem léčby brány maximální ohledy na jeho soukromí a stud. Rozbory jeho případu, konzultace a léčba jsou věcí důvěrnou a musí být provedena diskrétně. Přítomnost osob, které nejsou na léčbě přímo zúčastněny, musí odsouhlasit nemocný, a to i ve fakultních zařízeních, pokud si tyto osoby nemocný sám nevybral.
6. Pacient má právo očekávat, že veškeré zprávy a záznamy týkající se jeho léčby jsou považovány za důvěrné. Ochrana informací o nemocném musí být zajištěna i v případech počítačového zpracování.
7. Pacient má právo očekávat, že nemocnice musí podle svých možností přiměřeným způsobem vyhovět pacientovým žádostem o poskytování péče v míře odpovídající povaze onemocnění. Je-li to nutné, může být pacient předán jinému léčebnému ústavu, případně tam převezen po té, když mu bylo poskytnuto úplné zdůvodnění a informace o nezbytnosti tohoto předání a ostatních alternativách, které při tom existují. Instituce, která má nemocného převzít do své péče, musí překlad nejprve schválit.
8. Pacient má právo očekávat, že jeho léčba bude vedena s přiměřenou kontinuitou. Má právo vědět předem, jací lékaři, v jakých ordinačních hodinách a na jakém místě jsou mu k dispozici. Po propuštění má právo očekávat, že nemocnice určí postup, jímž bude jeho lékař pokračovat v informacích o tom, jaká bude jeho další péče.
9. Pacient má právo na podrobné a jemu srozumitelné vysvětlení v případě, že se lékař rozhodl k nestandardnímu postupu či experimentu. Písemný vědomý souhlas nemocného je podmínkou k zahájení neterapeutického i terapeutického výzkumu.

Pacient může kdykoliv, a to bez uvedení důvodu, z experimentu odstoupit, když byl poučen o případných zdravotních důsledcích takového rozhodnutí.

10. Nemocný v závěru života má právo na citlivou péči všech zdravotníků, kteří musí respektovat jeho přání, pokud tato nejsou v rozporu s platnými zákony.
11. Pacient má právo a povinnost znát a řídit se platným řádem zdravotnické instituce, kde se léčí (tzv. nemocniční řád). Pacient má právo kontrolovat svůj účet a vyžadovat odůvodnění jeho položek bez ohledu na to, kým je účet placen.

*Etický kodex "Práva pacientů" navrhla, po připomínkovém řízení definitivně formulovala a schválila Centrální etická komise Ministerstva zdravotnictví České Republiky.
Tato práva pacientů jsou prohlášena za platná za dnem 25. února 1992*

Příloha č. 3

Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester

PŘEDMLUVA

Mezinárodní etický kodex pro sestry byl poprvé přijat Mezinárodní radou sester (ICN) v roce 1953. Od té doby byl několikrát revidován a znovu schvalován, tato zatím poslední revize byla provedena v roce 2000.

Sestry z České republiky se prostřednictvím České asociace sester hlásí k **Etickému kodexu Mezinárodní rady sester (ICN)**, který byl projednán sněmem předsedkyň a předsedů sekcí a regionů ČAS, přijat Etickou komisí a Prezidiem ČAS a je platný od 29. března 2003.

ÚVOD

Sestry mají čtyři základní povinnosti: pečovat o zdraví, předcházet nemocem, navracet zdraví a zmírňovat utrpení. Potřeba ošetrovatelské péče je všeobecná.

Neodmyslitelnou součástí ošetrovatelské péče je respektování lidských práv, jako je právo na život, na důstojnost a právo na zacházení s úctou.

Ošetrovatelská péče není omezena, pokud jde o věk, barvu pleti, vyznání, kulturní zvyklosti, postižení nebo nemoc, pohlaví, národnost, politické přesvědčení, rasu nebo společenské postavení pacienta.

Sestry poskytují zdravotnické služby jednotlivcům, rodinám a komunitám a koordinují svoje služby se službami jiných oborů.

KODEX ICN

Etický kodex sester připravený ICN má čtyři hlavní články, které vymezují normy etického chování.

Články Kodexu

1. Sestry a spoluobčan

Sestra spoluzodpovídá za péči poskytovanou občanům, kteří ji potřebují.

Při poskytování ošetrovatelské péče sestra vytváří prostředí, v němž jsou respektována lidská práva, hodnoty, zvyky a duchovní přesvědčení jednotlivce, rodiny a komunity.

Sestra zaručuje, aby byly jednotlivým osobám poskytnuty dostatečné informace, z nichž může vycházet jejich souhlas s péčí a související terapií.

Sestra dodržuje povinnost mlčenlivosti, chrání důvěrné informace pacienta. Tyto informace sděluje dalším lidem pouze na základě souhlasu pacienta a lékaře.

Sestra se spolupodílí na zahájení a podpoře aktivit zaměřených na uspokojování zdravotních a sociálních potřeb občanů, zejména občanů patřících do ohrožených skupin.

Sestra je také spoluzodpovědná za zachování přirozeného prostředí a jeho ochranu před znehodnocováním, znečišťováním, úpadkem a ničením.

2. Sestry a jejich ošetrovatelská praxe

Sestra nese osobní odpovědnost za ošetrovatelské činnosti a za udržování své kvalifikace na potřebné výši průběžným celoživotním studiem. Sestra je povinna realizovat co možná nejvyšší úroveň poskytované péče.

Sestra pečuje o své vlastní zdraví, aby nebyla narušena její schopnost poskytovat péči.

Sestra pečlivě posuzuje svou kvalifikaci a své schopnosti při přijímání určité povinnosti a stejně tak posuzuje kvalifikaci a schopnosti osob, které pověřuje plněním určité povinnosti.

Sestra za všech okolností dodržuje pravidla slušného chování, vytváří profesionální image a prestižní postavení sester ve společnosti, což přispívá k budování dobré pověsti profese a zvyšuje důvěru občanů.

Sestra při poskytování péče usiluje o to, aby se při užívání nové techniky a uplatňování vědeckého pokroku dbalo na bezpečnost, důstojnost a lidská práva občanů/pacientů.

3. Sestry a profese

Sestra hraje rozhodující roli při určování, vytváření a realizaci norem ošetrovatelské praxe, řízení, výzkumu a vzdělávání.

Sestra se aktivně podílí na rozvoji základní soustavy odborných znalostí vycházejících z vědeckého poznání.

Sestra se prostřednictvím profesní, odborové nebo jiné organizace podílí na vytváření a zachování spravedlivých sociálních a ekonomických pracovních podmínek v ošetrovatelství.

4. Sestry a jejich spolupracovníci

Sestra úzce spolupracuje se všemi spolupracovníky oboru ošetrovatelství a dalších oborů.

Sestra je povinna účinně zasáhnout, pokud je péče o nemocného ohrožena jejím spolupracovníkem nebo kteroukoliv jinou osobou.